

կան միջոցն իր գծած շրջանին համար ճիշդ է, վասն զի երկուքն չեն մեկնիր մի և նոյն կէտէն իրենց շրջանն ակսելու ժամանակ, սակայն նոյն շրջանին վերջին կէտը կը հասցնեն Սողոմոնի տաճարին շինութեան ակսելու թուականին իրեն թափաղորտեան չորրորդ տարւոյն. այս պատճառաւ պատմաբանն ժամանակագրաւ կանխարգիւն մէջ ուշ պիտի դնէ ու իրար չզիտթէ, պէտք է գիտնայ յապաւել կամ յաւելու մէկէն միւսը անցած ժամանակ: Այսպէս Երրայականի հետևողը պէտք է նախորդ շրջանէն 40 տարի պակաս հաշուէ և իր նոր շրջանը 480 տարի հաշուէ. իսկ Եթեանանից հետևողը, ինչպէս տեսանք, Մովսիսի ութսուներորդ տարիէն կը սկսէր, պէտք է հետևաբար Երրայական շրջանէն 40 տարի պակաս հաշուէ և այս 40 պակաս հաշուած տարիները աւելցնէ նախորդ շրջանի վրայ. հետևաբար այս նոր շրջանը Եգիպտոսէն ելլելու օրէն մինչև տաճարի շինութիւնը Սողոմոնի ձեռքով հաշուէ 440 տարի, և այս կերպով ժամանակագրական ընթացքին ոչ մի վրէպակ կը մտնէ:

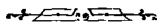
Բայց երբ մի քանի ժամանակագիրներուն հաշիւները քննենք, պիտի տեսնենք թէ այս վերոյիշեալ խորհրդածութեան հետևած չեն և անգիտակցաբար վրէպակի մէջ ընկած են, թէպէտև լուրջ քննադատներ եղած ըլլան իրենք. այսպէս, օրինակի համար, Բոսուետի՝ Խօսք ի վէպս ազգացի մէջ այս վրէպակս սպրդած կը տեսնենք, զի ներքն անշուշտ Գաղղիացիք եթէ իրենց մեծ հեղինակին վրայ քննադատութիւն մ'ընեմ, և նոյն քննադատութիւնը կը զօրէ Բոսուետի հետևող այն ամէն ժամանակագիրներուն՝ որոնք կը կարծեն թէ Վուլկատայի հետևողներ են և հետևաբար Երրայականին:

Եկեղեցին թէ Երրայականը և թէ Եթեանանից թարգմանութիւնը ընդունած է իբր Ս. Գիրքը, այլ ևս չկրնար մէկը տալու, պէտք է անքննել թէ երկուքն ալ ճշմարիտ են, ապա թէ ոչ՝ գործնականին մէջ երբ մի և նոյն կէտէն մեկ-

նելով ուզենք հասնիլ նպատակ դրած կէտին, հետևելով մէկ ժամանակագրական ընթացքին, միւսը իբր սխալ դուրս նետած կ'ըլլանք, և այս կերպով մատնանիշ ըրած կ'ըլլանք թէ՛ միւս Ս. Գրքոց ժամանակագիրը վրէպած է, ինչ որ ընդունելի չէ. ուստի մեզի կը մնայ ընել քննադատութիւն մը այն հեղինակներուն վրայ ու մատնանիշ ընել իրենց վրէպակները, Ս. Գրքոց ժամանակագրական ընթացքը լաւ չըմբռնելով:

(Շարունակելի)

Հ. ԽՈՐԷՆ ՍԻՆԱՆ

ԵՐԵԳ ՊԵՐՃ ԿՈՅՈՒՆ

Երեք հըրաշեայ գեղահաշ կոյսեր,
— Երազ յարթմբն՝ չեմ ի քուն տեսեր, —
Մագերը մտաքո՛ս ոսկեղոյն, թուի, օկ,
Աչքերը ծաւի, յօնք կամարածէ...
— Ո՛վ լապտերն հողոյս,
Կարկառէ՛ ինձ լոյս:

վէհ, պերճապայծառ ու նարտաքանչ
Հագուստներ ծածկոց մարմնին հեգալանջ,
Ծիածան՝ կապոյտ, դալար և կարմիր՝
ձոխ տարազ մ'երենց շրպարուն ծաղիք...
— Երբեմկ երբեմանք՝
Փարեւի պարծանք:

Երեք մաքրափայլ ամօթխած կոյսեր,
Հըմայքի օղակ առած մ'են գուրցեր.
« Մեզ համբոյս տըւէք, դառնանք ձեզ գերի...
Թէ երբեք մզմզ մընաք դուք հեռի,
Ձըրկանքով մ'անշափ՝
Կ'ըլլաք մահուան ջամբ »:

Երեք մըտերիմ շատ ծանօթ կոյսեր
Ինձէ բաժնելի բընաւ չեն ուզեր.
« Ելէք պար բըռնենք՝ սըրտով միանաք
Ու անյաղթ ապրինք գօրութեան փաղանգ...
— Ե՛հ, թըշնամիներ,
Պարիսպ ենք շիներ »:

Երեք անբաժան շընորճի կոյսեր՝
Մըտէս ըստեղանձ սըրտէս են բուսեր.
Անոնք իմ կեանքիս են ամպհովանի,
Հըրապոյրներու հըմայք հոլանի,
Երեք հըրաշեայ
Փառապանձ կոյսեր.
— Հոգիս եմ ճըլայ.
« ՀԱՆԱՅՔ, ՅՈՅՈՒՆ ԵՒ ՍԵ՛Ր »:

«Հոգետաւիղ Նուագներ» Հ. Գ. ԱՅՏՆԵՆ

